

Увод

Приликом геолошког картирања Мокре горе и Жљеба, констатовао сам да су ове планине изграђене претежно од карбонатних стена тријаске старости. Том приликом запазио сам да је на карбонатним стенама добро развијена крашка морфологија. Пошто је крашки рељеф ове планинске области до сада слабо проучаван, а одликује се богатством и разноврсношћу облика, заинтересовао сам се да га детаљно обрадим.

Теренски рад на овом простору био је веома напоран због тешке приступачности и проходности, великих висина и неповољних временских услова. Раздаљина од долине Ибра до Метохије износи 15-20 km, ваздушном линијом, а да би се изашло до највиших гребена и врхова мора се савладати висинска разлика између 1000-1600 m. Стога су неки недостаци теренских осматрања надокнађени стереоскопском обрадом аероснимака.

У току проучавања крашке морфологије Мокре Горе и Жљеба примењен је метод геоморфолошке анализе, што подразумева примену комплекса метода при проучавању настанка и еволуције рељефа у зависности од геолошке грађе и егзогених процеса у морфолошком обликовању терена.

У првој фази рада стереоскопском анализом аероснимака, анализом геолошких карата и топографских основа, створена је прелиминарна концепција о просторном развићу краша и о заступљености појединих крашких облика. У другој фази обављена су теренска истраживања крашких облика и рељефа у целини, и прикупљене пробе за хемијске анализе. У трећој, завршној фази истраживања, на основу прикупљених података на терену и поновним прегледом аероснимака, формирана је коначна концепција о крашком рељефу Мокре Горе и Жљеба.

На основу положаја и просторне заступљености карбонатних стена, развића и међусобног односа крашких облика, дата је еволуција крашког рељефа по фазама, од почетка неогена до данас.

* др Љубомир Менковић, научни сарадник, Географски институт "Јован Цвијић" САНУ, Београд.